

Preek
gehouden te Enter op 25 juni 2006
door ds. W. Harinck

We willen met Gods hulp stilstaan bij Psalm 130. Als tekst lezen wij vers 5 en 6:

Ik verwacht de HEERE; mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn Woord. Mijn ziel wacht op de Heere, meer dan de wachters op de morgen; de wachters op de morgen.

Verwachting uit de diepten:

1. Nood
2. Verwachting
3. Hoop

1. Nood

Een lied Hamaälôth, staat er boven deze psalm. Letterlijk betekent dat: een lied van opgang. Onder het oudtestamentische volk van Israel werd deze psalm gezongen als de pelgrims opgingen naar Jeruzalem, naar de tempel, naar het huis van God. Dan was er een verlangen in hun hart, een uitzien om de Heere te mogen ontmoeten. In die psalmen Hamaälôth, in totaal zijn het er vijftien, wordt gesproken van dat uitzien en van dat verlangen om Gods aangezicht te mogen ontmoeten in Zijn huis.

Gemeente, dat plaatst ons direct voor de vraag of er in ons hart ook een verlangen is, een uitzien is, om de Heere te mogen ontmoeten, om onder de prediking van Zijn woord Zijn stem te mogen horen. Ook tot onze dove vrienden en vriendinnen komt deze vraag: is er een verlangen om de stem van de Heere te mogen horen vanbinnen in jullie hart? Wat ook al is er de beperking van het gehoor, door de wondere werking van de Heilige Geest wordt de stem van de Heere in het binnenste van de mens gehoord. Daarom is het zo'n indringende vraag voor ons allen! Hoe zijn wij opgekomen naar Gods huis? Zingt het ook in ons hart: *Ik ben verblijd wanneer men mij godvruchtig opwekt: zie wij staan gereed om naar Gods huis te gaan.*

Psalm 130 vergelijken we met een parel. U weet dat parels zeldzaam zijn, ze zijn kostbaar en ze zijn ook mooi. Deze psalm is een parel, want het gaat over verlossing en vergeving van zonden. Ja, de Christusparel wordt gevonden in deze psalm. Parels vind je niet op hoogten. Parels worden gevonden in de diepte. Ze liggen diep. Zo is het ook in psalm 130.

Kijkt u maar naar het eerste vers: *Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE.* Zo begint deze psalm. Diepten, in het meervoud. Er kunnen zoveel diepten in het leven van mensen zijn. Diepten van moeite, van zorg, van rouw, van eenzaamheid. Diepten van levensvragen en levensleed. Maar als we kijken naar deze psalm en als we zoeken naar het antwoord op de vraag wat toch die eigenlijke diepte van deze psalm is, dan kijken we naar het derde vers: *Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, HEERE, wie zal bestaan?* Daar hebt u nu de eigenlijke diepte van deze psalm. In één woord gezegd: de ongerechtigheid.

De psalmdichter weet en voelt dat hij bij God in de schuld staat. Hij moet zichzelf bij God aanklagen en belijden dat hij een zondaar is tegenover God. Hij staat daar voor het aangezicht van de levende God. Met zijn schuld en met zijn onreinheid staat hij daar voor een heilig en een rechtvaardig God, Die de schuldige niet onschuldig houdt. Een God, Die een verterend vuur is en een eeuwige gloed bij wie niemand wonen kan. Hij staat voor God met zijn hemelhoge schuld en hij belijdt het: "Heere, als U mijn ongerechtigheden gadeslaat, wie zal bestaan? Als U mijn zonden gedenkt, als U mijn zonden houdt, als U mij af gaat rekenen op mijn zonden en ongerechtigheden, dan kan ik niet voor U bestaan, dan is het eeuwig verloren, dan is het met mij voorbij, eeuwig voorbij."

Als vuur bij stro komt, dan weten we allemaal wat er gebeurt. O, bedenk eens wat er gebeurt als de heiligheid en de majesteit van God gaan komen bij onze ongerechtigheid. Dan belijdt de psalmdichter: dan is het gebeurd, dan is het eeuwig verloren.

Ongerechtigheden, dat zijn alle dingen die niet kunnen bestaan voor God. De schuld van onze woorden, van onze gedachten, van onze werken. Alles wat in strijd is met de heilige wil en de heilige wet van God. Dat wordt hier genoemd: ongerechtigheid. Alles wat afwijkt van de wet en de regel van de heiligheid en de rechtvaardigheid van God, dat is ongerechtigheid zegt de psalm. Hebben we zo de zonde al gezien? Hebben we gezien dat de zonde van ons leven geen kleinigheid is? Maar dat de optelsom van de zonde van ons leven ongerechtigheid is voor God? Niet zomaar foutjes, niet zomaar steekjes die we hebben laten vallen. Nee, ongerechtigheid.

Wedergeboren zondaren gaan dat zien. Die gaan hun zonde zien als ongerechtigheid tegenover God. Wanneer het ontdekkende licht opgaat in je hart, als de stem van de wet gaat spreken in je hart, als je met God te doen gaat krijgen, dan ga je in dat licht van de heiligheid en de heerlijkheid van God zien wat de zonde is. Dan gaat het zo wegen op je hart. Dat gewicht gaat je naar beneden duwen. Het gaat je brengen in de diepten, in de nood voor God. We zien wat we eerst niet zagen. Het zijn mijn zonden die Uw hoogheid schonden.

Kijk eens naar deze psalm. Deze psalmdichter ziet en voelt zijn schuld, maar hij ontloopt de Heere niet. Als wij bij andere mensen schulden hebben gemaakt, zijn we geneigd om de schuldeisers te ontlopen, we gaan die uit de weg. Maar hier, in deze psalm zien we dat de schuldige zondaar God niet gaat ontlopen. Nee, hij komt eerlijk voor de dag en hij buigt voor de Heere en hij belijdt zijn ongerechtigheid. Dat is nu een kenmerk van Gods genade. Van nature willen we ons verbergen, willen we wegschuilen voor God, dan willen we God, bij Wie we in de schuld staan ontlopen. We doen precies hetzelfde als onze eerste ouders, Adam en Eva, die zich probeerden te verbergen voor de Heere. Maar genade, die het hart vernieuwt, maakt je eerlijk en oprecht. Dan ga je niet meer weglopen, maar dan wordt het in je hart en in je leven: *'k Bekend' o Heere aan U oprecht mijn zonden, 'k verborg geen kwaad dat in mij werd gevonden.*

Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE. Het bidden in deze psalm is een roepen. Waarom? Omdat er nood is. Als er iemand in het water ligt en op het punt staat te verdrinken, dan is er een grote nood en wat doet die drenkeling? Die roept zo hard hij kan! Dat is ook hier het geval. Uit de diepten roepen tot de Heere. Dan zijn het dikwijls maar hele korte gebeden. Dat roepen uit de nood: "Heere, ik verga! Heere, behoud mij! Heere, hoor en vergeef."

Hij richt zijn roepen op de Heere. Tot U roep ik o Heere. Zo is Hij gekomen voor Gods aangezicht met zijn nood, met de belijdenis van zijn schuld. Hij geeft God gelijk, want hij bekent dat hij de dood en de eeuwige vloek heeft verdiend. Als U Heere met mij in het recht zou treden en gadeslaan mijn ongerechtigheden, wie zal dan bestaan? Kennen wij dat plekje ook tussen de Heere en ons hart? Dat roepen uit de diepte, waar de zondes Schuld zo levendig werd gevoeld, dat je hart eronder was verbroken, dat je bitterlijk bedroefd was om het gemis, de leegte, de duisternis? Die nood is zo hemelhoog, dat we alleen nog maar konden roepen. *O God, wees mij de zondaar genadig.*

2. Verwachting

Vanuit de diepte klimt er verwachting op in het hart van de psalmdichter. Nee, niet oppervlakkig, maar diep en sterk, vanuit zijn hart. Dat het een diepe en een sterke verwachting is, dat zien we in de herhaling van de woorden: *Ik verwacht; mijn ziel verwacht. Mijn ziel wacht op de Heere.* Die herhaling van de woorden spreekt van een sterke en levendige verwachting. Je mag hier zeggen: zo grondig als de nood wordt beleefd, zo sterk is hier ook de verwachting. Heel intens. Een verwachting uit de diepte: *ik verwacht.*

Niet: ik wacht, met de armen over elkaar en achterover leunend in een makkelijke stoel. Nee: *ik verwacht.* Met die heilige worsteling van het gebed. Vanuit de diepte van schuld en zondenood. Een worstelen aan de troon van Gods genade. Een verwachting waar het hart, waar de ziel van de psalmdichter helemaal in mee komt. Hij zegt: *Mijn ziel wacht op de Heere.*

Met het voorbeeld van de wachters die de stad bewaken, maakt hij duidelijk hoe de verwachting leeft in zijn hart. Voor de wachters is de nacht zo lang. De nacht is zo donker. Wanneer komt de dag?

Ze zien uit naar het eerste morgenlicht. Ze kijken naar de horizon, of ze daar de tekenen al zien van de opgang van de zon en de komst van een nieuwe dag. Zo wacht hij op de Heere, zoals die wachters uitzien naar de nieuwe dag. Dus het was een sterk verlangen, een zielsverlangen bij de dichter. Want hij zegt: méér dan die wachters. Nog sterker dan die wachters uitzien naar de morgen, wacht mijn ziel op de Heere.

Vanuit de diepten van zijn nood is er die verwachting van de Heere. Hij roept tot de Heere en hij verwacht het van de Heere. Welke Heere? Ja, Wie is de Heere voor de Psalmist? Kijkt u eens naar het vierde vers: *Maar bij U is vergeving*. Van die God, bij Wie vergeving is, is zijn verwachting. Hij wacht op de Heere, Die zo gaarne vergeeft. Hij ziet uit naar Gods genade, naar Gods reddend genadewerk, naar de verlossing en vergeving van zijn zonden.

De psalmdichter zegt: vergeving. Wie vergeving zegt, die zegt genade. En wie genade zegt, die zegt Christus. Dat is de parel in deze psalm. Vergeving dat is genade, dat is Christus. Christus Jezus is gekomen in de diepten. In de diepten van Bethlehem. God heeft Zijn Zoon gezet middenin de schuld van Zijn volk. In die diepten is Jezus gekomen. En al hun ongerechtigheden heeft Hij op Zich genomen. En al hun smarten heeft Hij gedragen. *Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven*. Dat is nu die parel. Dat is de Christusparel in deze psalm. Ziet u hoe de Zaligmaker wordt gevonden in dit oudtestamentische psalmwoord? Dat deze psalm vol is van Christus en het evangelie? Hij kwam in de wereld om te zoeken en zalig te maken wat verloren was. Hij ging de weg van kribbe naar kruis. Hij werd overgeleverd in de dood en in de vloek. Hij heeft het kruis verdragen en de schande veracht. In Christus zien we de genade en barmhartigheid van God zo rijk en heerlijk schitteren. *Bij U is vergeving opdat Gij gevreesd wordt*.

Christus heeft die weg van de vergeving van de zonden willen openen. Hij is door donkere diepten heengegaan. Hij heeft de pers alleen getreden. Niemand van de volkeren was er met Hem. Hij heeft de zonde en de vervloeking op Zich geladen. Hij heeft de prijs betaald. Hij heeft Zijn leven, Zijn ziel gegeven. Wat heeft Jezus geroepen uit de diepten! *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?*

Het is op grond van de verdiensten van Christus dat er bij de Heere vergeving is. Op dat woord hoopt de psalmdichter. Dat is nu ook de grond van zijn verwachting. Ik verwacht de Heere. Er is met al z'n nood en strijd toch verwachting, want bij de Heere is vergeving. Daar wacht hij op. Dat is zijn uitzien. Sterker dan bij die wachters op de morgen. Ach Heere, wanneer? Hij wacht al zo lang. De nacht van schuld is zo donker en zo diep. De nood stijgt zo hoog. Wanneer? Wanneer, zo roept hij uit.

We zien en horen hier vanuit de beleving van Gods kinderen dat de Heere dit wachten beproeft. Dan stelt de Heere de verhoring uit opdat uit zou komen dat het ons werkelijk om de Heere te doen is geworden. Dan kan het wel zijn dat we alle vroegere troost en alle vroegere hoop, waar we ons aan vast konden klampen, allemaal gaan verliezen. Dat als het ware al de lichten worden uitgedoofd. Hoe beproevend wordt dat wachten. Wat een strijd in de harten van Gods kinderen. Dan horen we hen zeggen: *Mijn weg is voor de Heere verborgen en mijn recht gaat aan mijn God voorbij*. Dan denken we aan Asaf. Hij wachtte al zo'n lange tijd en wat was de beproeving in zijn leven zwaar en diep... Zou er wel wetenschap zijn bij de Allerhoogste?

En toch... hoeveel vragen, hoeveel strijd er ook zijn kan, ze lopen niet van de Heere weg. Ze blijven daar toch liggen in die diepten aan Zijn voeten, uitziende, wachtende, hopende op Zijn heil. Zeker, satan komt erbij en wat kan hij je hart bestrijden en benauwen. Wat kan het water dan tot aan de lippen komen in die beproevingen, in die wegen waarin de nacht zo lang voorduurt. En toch blijven wachten op de Heere. Denk aan Job in zijn strijd, in zijn beproeving. *Zo Hij mij doodde, ik zal nochtans op Hem hopen*. Hopen op de Heere, hopen op Zijn heil- en troostrijk Woord. Waarom? Omdat er niets anders meer voor je overblijft dan wachten, verwachten en hopen op Zijn heil.

3. Hoop

Psalm 130 komt op uit de diepte, verwachting uit de diepte. Dan is daar de hoop. We lezen het in het vijfde vers: *ik hoop op Zijn Woord*. Hoeveel strijd, hoe diep de nood ook is, toch is er hoop. Een hoop, niet op beterschap van 's mensen kant. Een hoop, niet gegrond op onze werken, op onze gebeden, op onze ervaringen. Nee, een hoop gegrond op Zijn Woord. Gegrond op Gods grote en dierbare

beloften. Want weet u, het Woord van Gods genade is nu het brood voor het hart. Het hart dat schreit naar God, het hart dat roept uit de diepten gaat brood vinden in Gods Woord. Dan horen we de hoop in hun hart zeggen: Heere, het staat er toch, dat er bij U vergeving is, opdat Gij gevreesd wordt? Dan drukken ze dat Woord aan hun hart. Dan ondervinden ze wat de dichter zegt: *Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles mis, door Zijne smaak én hart én zinnen strelen.*

Kennen wij dat hopen op Zijn Woord? Omdat het Zijn Woord is? Niet het woord van mensen, nee het Woord van de levende God, Die niet liegen kan. Een getrouw Woord, en alle aanneming waard, dat Christus Jezus in de wereld is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was. Dat Woord dat van Christus spreekt, van Zijn dierbaarheid en gewilligheid om zondaren zalig te maken. Dat geeft hoop in hun hart. Hopen op Zijn Woord.

Zo gaat dat wachten, dat verwachten samen met het hopen op Zijn Woord. Dat hopen wordt bestreden, die hoop wordt aangevochten. De piraten zullen geen leeg schip aanvallen. Een schip wat vol is, daar komen de zeerovers opaf. De boze, de satan, de vijanden komen op de levende hoop af, die wordt bestreden. Er is veel wat de hoop onder druk kan zetten. De spot van het ongeloof: *waar is God op Wie gij bouwde en aan Wie g'uw zaak vertrouwde?* De inwerpingen van satan, dat we niet bij de uitverkorenen horen. 'Zie eens hoe onrein je kleed is?' Wat kan satan ons benauwen en wat kan ons hart ook moegestreden zijn. Wat kan onze ziel afgemat zijn. Hoe lang nog Heere? Hoe lang nog? En toch... de hoop kan niet sterven, omdat de liefde Gods in zulke harten uitgestort is. Daarom hopen ze in het midden van al hun klachten op Zijn onfeilbaar Woord. Wat een wonder als dan wordt ondervonden dat die hoop niet beschaamt, dat de Heere een Waarmaker is van Zijn Woord, dat Christus een volkomen Zaligmaker is en dat Hij de zaak van verloren zondaren op Zich wil nemen, dat Hij onze schuld wil dragen, dat Hij de prijs van de verlossing volkomen heeft betaald. Wat een ruimte als de hoop op Christus mag zien. Dan wonderen we het uit en belijden we Zijn Naam: Hij is de Heere, onze Hoop.

Als die hoop en verwachting op vergeving en genade bij God zo gaat leven hier bij de psalmdichter dan zien we, als we komen aan het einde van de psalm, dat zijn hart zo is verwijd en verruimd geworden, dat hij heel gunnend gaat spreken over de verlossing en goedertierenheid die er bij de Heere is. Was het aan het begin in het enkelvoud, aan het eind van de psalm wordt het meervoud. Dan gaat de dichter Israel meenemen, heel dat volk dat uitziert, dat daar wacht en hoopt op de Heere. De dichter gaat ze meenemen en zeggen: toe maar, Israel, hoop maar op de Heere, want bij Hem is veel verlossing. Hij is groot van goedertierenheid. Dan gaat het geloof spreken. En Hij zal Israel verlossen van al zijn ongerechtigheden.

Daarom, houd moed! Er is verlossing, er is eeuwige verlossing. Er is veel goedertierenheid, er is veel, ja overvloedige genade. Nu kan zelfs de grootste zondaar nog zalig worden.

Psalm 130 begint vanuit de diepten en het eindigt op de hoogte van de verlossing. Wat een wonder! En allen die de Heere kennen door genade gaan er iets van verstaan, van die diepten, maar ook die wondere hoogten van de verlossing en de vergeving. En tussen die diepten en die hoogten staat de Middelaar, daar staat Jezus, de gezegende Zaligmaker, van Hem mag Gods kerk het zingen: en Hij zal het voor mij, ook voor mij voleinden.

Amen.